

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/105/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211009
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723211009.2

Uznesenie

Okresný súd Poprad v právnej veci mal. dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan Ukrajiny, toho času bytom C. – D. D., D. XX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov: matka E. B., štátny občan Ukrajiny a otec F. B., štátny občan Ukrajiny, obaja toho času bytom na neznámom mieste, na návrh starej matky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan Ukrajiny, toho času bytom C. –D. D., D. XX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

U s t a n o v u j e maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, opatrovníka v osobe starej matky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je o p r á v n e n á a p o v i n n á maloleté dieťa zastupovať pri právnych úkonoch, pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti, v oblasti výchovy a vzdelávania na území Slovenskej republiky.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - stará matka maloletého dieťaťa podala na tunajší súd dňa 06.09.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd ustanovil maloletému dieťaťu opatrovníka v jej osobe a súčasne jej vymedzil ako opatrovníkovi rozsah práv a povinností tak, že táto je povinná maloleté dieťa zastupovať pri právnych úkonoch, pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti, v oblasti výchovy a vzdelávania. Návrh odôvodnila tým, že je štátnou občiankou Ukrajiny, na územie SR pricestovala spoločne so svojim maloletým vnukom z dôvodu vojnového stavu v krajine ich trvalého bydliska a dočasne sa budú zdržiavať na území SR. Rodičia maloletého dieťaťa ostali na Ukrajine.

K návrhu pripojila fotokópiu cestovných dokladov jej a maloletého dieťaťa, potvrdenie o udelení/predĺžení tolerovaného pobytu na území SR a rodný list maloletého dieťaťa.

2. Súd ustanovil uznesením č. k. 15P/105/2023-11 zo dňa 11.09.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa.

4. Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, na účely tohto ustanovenia sa za obvyklý pobyt maloletých utečencov a detí, ktoré sa dostali na územie Slovenskej republiky v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte, ako aj detí, ktorých obvyklý pobyt nemožno určiť, považuje územie Slovenskej republiky.

5. Podľa § 360 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania sa podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona CMP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 2 CSP ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

14. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

16. Súd sa oboznámil s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, ako aj listinnými dôkazmi doloženými k návrhu a dospel k záveru, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia je opodstatnený.

17. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) a to aj v takom prípade, ak maloleté dieťa sa v dôsledku vojnového konfliktu ocitlo na území Slovenska, pričom sa jedná o občana Ukrajiny a z dôvodu okolností vojnového konfliktu v štáte susediacom so Slovenskou republikou dieťa opustilo svoj trvalý pobyt v uvedenej krajine a nachádza sa na území Slovenskej republiky bez svojich rodičov (§ 24 ods. 4 zák. č. 97/1963 Zb.).

18. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a po zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého, súd vyhovel návrhu navrhovateľky v celom rozsahu.

19. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov,

opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na strane maloletého dieťaťa.

21. Maloletý A. na územie Slovenskej republiky pricestoval so svojou matkou, avšak tá sa z dôvodu vojnového stavu rozhodla zostať na Ukrajine v ich trvalom bydlisku a chrániť majetok a svoju vlasť spolu s otcom mal. A. F. B.. Mal. A. tak ostal bez sprievodu zákonných zástupcov na území Slovenskej republiky. Stará matka maloletého dieťaťa navrhla súdu, aby ju ustanovil za opatrovníka. Maloletému bude zabezpečovať starostlivosť na Slovensku. Príbuzná maloletého prehlásila, že toho času sa o maloleté dieťa stará a je spolu s ňou ubytované.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že v danom prípade sú osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, t. j. právny dôvod spočívajúci v ustanoveniach zákona o rodine, v zmysle zákona o rodine ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa, súd maloletému dieťaťu ustanoví opatrovníka.

23. Súd má zato, že vzhľadom na aktuálnu situáciu na Ukrajine, ktorá je toho času krajinou vo vojnovom stave, nepochybne je v záujme maloletého dieťaťa, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický ani fyzický vývoj, či dokonca život, uprednostniť ustanovenie opatrovníka, ktorý je ochotný sa o ňu postarať, pred umiestnením maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia, nakoľko je v súčasnosti na území Slovenska bez sprievodu zákonného zástupcu.

24. Toto neodkladné opatrenie je neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej. Súd má za to, že povaha veci pripúšťa obsahovo totožný výrok neodkladného opatrenia a rozhodnutia vo veci samej. Toto neodkladné opatrenie upravilo pomery účastníkov konania bez rozhodnutia vo veci samej, preto súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej.

25. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia uznesenia v 3 vyhotoveniach a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.